

ANALIZA REZULTATA

PROJEKAT "ZAŠTITA OD DIGITALNOG NASILJA "

Realizovan u Boru od 12.03-15.06.2014.god.:

Nosilac projekta: NGO "KOKORO" - BOR

Digitalno nasilje, po definiciji, podrazumeva sve slučajeve korišćenja elektronskih uređaja kao što su: mobilni telefon, računar, kamera i internerakao sredstva uza izazivanje straha, vređanje, omalovažavanje i slično...

ZA BEZBEDAN INTERNET:

**NE SURFUJ NESVESNO!
PONAŠAJ SE BEZBEDNO !**

**POSVETI SE SVE
A NE NASILJU NA NE TU**

Komentariši, iznesi i подели sa drugima svoje iskustvo, doživljaj nasilja na internetu podrži prevenciju!

Web: WWW.digitalnonasilje.wordpress.com

Podrži prevenciju !

Značajan broj mladih slobodno vreme provodi na društvenim mrežama, nefunkcionalno i neadekvatno koristi računar. Izloženi su riziku, a mnogi od njih su i doživeli nasilje. Oni koji su imali negativnog iskustva sa nasiljem nisu spremni da podele problem i pomognu ostalim vršnjacima da to iskustvo ne ponove.

Ogromnom broju mladih manje su poznate ili nedostaju istine i znanja efikasnog korišćenja interneta i troše viščasovno slobodno vreme izloženi izazovima društvenih mreža. Nemaju svest o kakvom riziku se izlažu. Adolescentni uzrast čini mlade prijemčivim za eksperimentisanje i ulazak u rizična ponašanja, a sužene mogućnosti i neorganizovan, loše struktuiran društveni život u zajednici, siromašni sadržaji dodatno pogoduju ulasku u rizična ponašanja i razvoj problema.

Jedan broj mladih, srednjoškolskog uzrasta (60) obučen je i uključen u različite forme volonterskih aktivnosti na koji način konstruktivno i zdravo troše slobodno vreme. Poznate su im društvene mreže i opasnosti od nasilja, prepoznali su problem i potrebu u suočavanju protiv ove negativne pojave. Grupa volontera udruženja inicirala je pokretanje akcije - onlajn kampanje ali im nedostaju određena znanja za kreiranje video sadržaja (scenario, snimanje materijala, montaža video materijala i objavljivanje) kako bi najefikasnije dosegli do najvećeg broja mladih ljudi u zajednici a usvojena znanja primenjivali i u oblasti drugih tema koje se tiču mladih.

Kako bi došli do potrebnih informacija mladi su sproveli pilot istraživanje na temu "Zastupljenosti nasilja na internetu i dimenzija problema kod mladih u Boru" koje je realizovano u fokus grupama u sve četiri srednje škole Bora i u jednoj osnovnoj školi. Na ovaj način obuhvaćeno je 50 mladih oba pola, različitog uzrasta (od VIII - II razr. srednje škole) metodom slučajnog uzorka. U istraživanju je učestvovalo 7 volontera Organizacije, januara 2014. prethodno instruirani za primenu metoda. Ovako dobijeni podaci pokazuju da: "Slobodno vreme na internetu provodi 100% ispitanika u proseku 4 sata dnevno". Mladi od društvenih mreža koriste: Face book, Skype, Twitter, Ask fm... "Videlo digitalno nasilje" 100% ispitanika a "Iskustvo sa nasiljem u poziciji žrtve" imalo 12 % ispitanika dok je "Bilo nasilno na internetu" 6% ispitanika. Podaci dobijeni od grupe u osnovnoj školi ne odstupaju od dobijenih u srednjoškolskom uzrastu. Takođe, mladi prepoznaju da "Previše vremena provedenog na internetu" , da "neadekvatno koriste računar" ali i da su "neprihvaćenost u društvu"...

Volonteri su fokusirali sprovođenje onlajn kampanje ali im je nedostajalo poznavanje određenih tehnika. U procesu razvijanja pedloga projekta uspostavljen je kontakt sa ekspertskim timom u oblasti digitalne tehnologije sa kojima je dogovorena obuka u kreiranju video sadržaja (scenario, snimanje materijala, montaža i objavljivanje) i pružanju tehničke podrške tokom kampanje. Takođe, u implementaciji projekta volonterima su bili dostupniiskusni članovi Organizacije, prostor, oprema, logistika...

CILJ PROJEKTA JE:

Povećan nivo znanja i informisanosti mladih i ostalih građana u Boru o nasilju putem društvenih mreža.

CILJNA GRUPA SU:

Mladi i ostali građani u Boru a direktni korisnici, na koje su projektne aktivnosti direktno uticale su: *Učenici osnovnih i srednjih škola i ostali mladi, nastavnici, stručni saradnici i drugi građani koji su dobili nova znanja i informacije tokom projektnih aktivnosti.*

PROJEKTHNIH AKTIVNOSTI:

1. Obuka za kreiranje video sadržaja (scenario, snimanje materijala, montaža video materijala i objavljivanje);
2. Onlajn kampanja,
3. Otvorena akcija u zajednici,
4. Medijska promocija i
5. Okrugli sto

Fokusiran na mladim ljudima, nastavnicima i građanima mladi su osnaženi novim znanjima, veštinama, aktivizmu... umrežavanju na rešavanju zajedničkih problema koji su doprineli unapređenju ličnih kapaciteta.

Mladi su se oprobali u organizacijskim veštinama, kreiranju i snimanju scena, promociji, rukovođenju...

U pripremi za implementaciju projektnih aktivnosti informisana je zajednica i stekholderi na organizovanom timskom sastanku u Organizaciji i medijskim infoemativnim emisijama i reportažama..

Timski sastanak volontera

Realizovanjem aktivnosti tokom projekta postignuti su sledeći rezultati:

- 1. Obučena grupa mladih za izradu scenarija multimedijalnog materijala – video klipa u trajanju do 10 minuta** (realizovana obuka 15 mladih za kreiranje scenarija za video klipove);

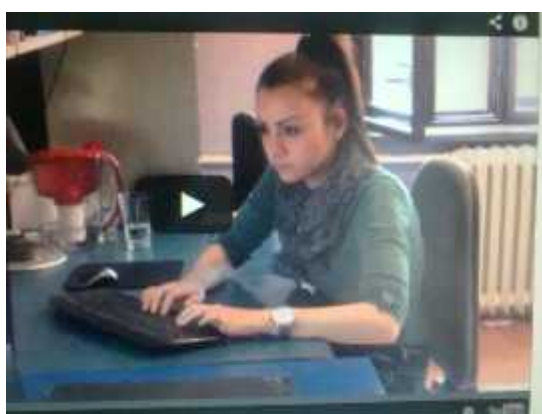
Obuka učenika

2. Obučena grupa mladih za snimanje video materijala i ostalog multimedijalnog materijala za kreiranje video klipova (Realizovana obuka 15 mladih u NVO Kokoro i na terenu);

Obuka

3. Snimljena tri video klipa o najčešćim modelima nasilja na internetu aktivnom participacijom volontera (izvođača projekta podrškom eksperata OKC-a koji su montirali video klipove i objavili ih na društvenoj mreži YouTube).

Video klipovi

4. Sprovedena obuka u kreiranju internet sajta za praćenje dešavanja tokom projekta i predstavljanje video klipova izrađenih tokom projekta (obučena tri volontera).
5. Kreiran sajt projekta: www.digatlnonasilje.wordpress.com i postavljan video materijal za onlajn kampanju (tri snimljena video klipa volontera postavljena na sajt);
6. Organizovanje info sesija u 4 srednje, 5 gradskih i četiri seoske OŠ i informisani predstavnici Đačkih parlamenata i predsednici odeljenjskih zajednica o sajtu na kome mogu prijavljivati nasilje koje su doživeli putem društvenih mreža i problemu...

Mladi su pokazali veliko interesovanje za projekat kao i za sam problem digitalnog nasilja. Prepoznavanje samog problema je parcijalno. Komentari sa jedne od sesija:

- " Baš mi se sviđa vaš projekat i jedva čekam da posetim sajt da vidim klipove...
- Ja sam već videla jedan vaš klip, i mnogo mi se sviđa... Česta pojava je da nekome postave neku sliku...
- Sad ste me naterali na razmišljanje. Kad ste mi rekli da je jedna devojčica izvršila samoubistvo zbog Ask.fm, shvatila sam da je to sto nam pričate ozbiljno.
- Jasno mi je šta hoćete da nam kažete, ali ne shvatam zašto pričate da je to toliko opasno. Kada se to svaki dan dešava na društvenim mrežama. Neko skoro svaki dan izbaci nečiju sliku ili ga vredi komentarima na Facebook-u i Twitter-u. Meni su recimo par puta drugari izbacili moju sliku koju su doradili preko fotoshopa i kasnije me zezali. Bilo mi je malo krivo i glupo ali su posle prestali i sve je bilo ok!
- Ja imam Ask.fm i ponekad me neka pitanja povrede i zbog toga sam ponekad nervozna i nemam volju ni za sta. U početku sam par puta gasila profil jer mi je smetalo, ali sam posle navikla i sada mi ne smeta toliko.
- Sada ću odmah kada dođem kući da zaštitim svoj profil na Facebook-u kako neko ne bi video moje privatne podatke. I naravno da posetim vaš sajt i pogledam vase klipove zato što mi baš deluju zanimljivo.
- Prosto ne verujem da bi neko pao u toliku depresiju, pa čak i da se ubije... samo zbog toga što ga neki drug zeza preko društvene mreže"...

Zaključuje se da je digitalno nasilje prisutno ali ga mladi minimiziraju i nemaju dovoljno uvida u dimenziju problema i moguće posledice.

7. Video klipovi su u roku od 1,5 mec. imali posetu od 1492 pregleda sa komentarima od kojih izdvajamo:

👤 "Meni se desilo nesto slicno. Društvo me je ismevalo preko fejsa samo zato sto nisam htela da sluzim jednoj devojci. Prozivke su trajale danima.

👤 Mene stalno zezaju za slike na fejsu, ali vise ne obraćam pažnju na to pa mi i ne smeta...

- *Bas zato ja ne prihvatam svakoga ko mi pošalje zahtev, odakle znam ko to može da bude.*
- *Meni su prošle godine hakovali fejs, i sve slike i sva dopisivanja su kasnije objavljena na nekom drugom profilu. Svi su mislili da samo hoću da privušem pažnju i da zato svima pričam kako su mi hakovali fejs a ustvari je za to vreme neko sa mog profila slao poruke i slike u moje ime.*
- *Ja do sad nisam imala slična iskustva, ali imam dosta drugarica koje jesu, pogotovo oko aska. Ali su one posle ili ugasile profil ili su prestale da obraćaju pažnju na uvrede.*
- *Čula sam pre par godina da se neka devojčica obesila zbog aska. I jos tad sam rekla da mi ta glupost ne treba, a ni svojoj deci necu da dozvolim da prave te gluposti.*
- *Koliko sam shvatio ovi klipovi su radjeni po istinitim pricama, ali meni i dalje nije jasno zasto bi neko zeleo toliko da bude popularan pa da objavljuje svakakve slike po društvenim mrežama. A sto se tice tog aska meni je to cista glupost, ali opet deci od 12,13 godina je to zanimljivo...*
- *Super vam je bilo ono na korzou sto ste izveli...*
- *Jako je dobra ideja. Lepo sto ste uradili ovako nesto, jer mnogima može pomoći ovako nesto, pogotovu deci koja nisu dovoljno informisana o opasnostima na društvenim mrežama i internetu uopšte. Svaka čast ! :)"*

8. Podizanje svesti o digitalnom nasilju doprinela je i otvorena akcija mladih u zajednici, (10.06.2014) prezentacijom video materijala, uručenjem informativnih flajera i nuđenjem odgovora na temu mladima i građanima je skretana pažnja na problem nasilja na internetu.

Ulična akcija

Okrugli st

Okrugli sto

9. Na okruglom stolu (11.06.2014) przentovan siže projekta, neposredni povod za pokretanje akcije, rezultati istraživanja, tok i proces izrade klipova (3) sa različitim situacijama nasilja postavljenim na sajt i broj pregleda do trenutka održavanja događaja. Predstavljeni su video klipovi postavljeni na sajtu i YouTubeu i broj pregleda u aktuelnom trenutku.

Identifiovani su mogući načini zaštite, prijave nasilja i mogućnosti šireg informisanja putem sajta o digitalnom nasilju na internetu i drugih srodnih istraživanja (UNICEF-a, Ministarstva Prosvete R. Srbije) i usvojeni sledeći **zaključci**:

- Identifikuje se tim za praćenje pojave i informacije na sajtu www.digitalnonasilje.wordpress.com u sastavu: 2 člana volontera-učesnika u projektu, član Kancelarije za mlade i po jedan član NGO OKC, NGO "Atrenativa" i NGO "Kokoro";
- Tim će pratiti problem i na tromesečnom nivou organizovati sastanak i analizirati sa konkretnim planovima akcije;
- Rezultati praćenja na ovaj način predstavljace osnovu za izradu sveobuhvatnog projekta prevencije;
- Revizijom Opštinskog AP za mlade, identifikovan problem uvrstiti u jedan od prioriteta.

ZAPAZANJA UMESTO ZAKLJUČKA:

- ✚ Osnovci i srednjoškolci nisu svesni da vrlo lako mogu postati žrtve, jer ostavljaju bezbroj ličnih podataka, nepromišljeno kontaktiraju, čak se i sastaju sa nepoznatim osobama.
- ✚ Zloupotreba interneta ogleda se i u neovlašćenom pristupu profilima vršnjaka ili pravljenje lažnih fejsbuk stranica na ime druge osobe, koje kasnije koriste za slanje uvredljivih poruka. Objavljaju neprikladne snimke, uznemiravaju ili ogovaraju, ali se dešava da omalovažavaju ili prete...
- ✚ Deca i mladi nisu svesni rizika i ponekad se igraju na vrlo opasan način. Umesto za komuniciranje i druženje fejsbuk kad-kad iskoriste i za ogovaranje, vređanje i maltretiranje vršnjaka.
- ✚ *Iako je donja granica - uslov ds se otvori profil 13 godina, većina osnovaca ima nalog mnogo ranije, čak u prvom razredu.*
- ✚ *Omalovažavanje ili pretnje putem fejsbuka ima znatno veći odjek nego usmeno !*
- ✚ Otvorenost profila i broj prijatelja, šerova i lajkova za njih su merilo popularnosti. Cilj im je da profil bude što otvoreniji, iako ih prilikom otvaranja naloga sam fejsbuk obaveštava o opasnostim, oni to i ne čitaju. Zbog popularnosti spremni su da za fejsbuk prijatelje prihvate potpuno nepoznate osobe. O rizicima kontakata sa takvim prijateljima ne razmišljaju. Obično se vode time da se to neće njima desiti.
- ✚ Adolescentima nije cilj da se sakriju, već upravo suprotno, da na fejsbuku budu pronađeni zbog čega i ostavljaju lične podatke, ne razmišljajući o posledicama. Često se dešava i da svoju šifru daju prijateljima, nemaju svest o mogućoj zloupotrebi profila. Društvene mreže su danas rasprostranjeni vid komunikacije čiji je cilj, između ostalog i upoznavanje, ali treba predočiti rizike. Rsdoznalost i nedostatak kritičkog mišljenja i prijemčivost na izazove osnovna sue karakteristika adolescentnog uzrasta. Čak i odrasli čije iskustvo i saznanje govori da je određeno ponašanje loše upuštaju se u rizične situacije...
- ✚ Roditelji i nastavnici moraju predočavati i savetovati da kao što se uče predškolski da ne prilazi nepoznatima i ne prihvata sve što im se ponudi, isto važi i kada su u pitanju nepoznati prijatelji sa fejsbuka.

- ✚ Uloga roditelja je presudna.
- ✚ Uloga roditelja u prevenciji nasilja na internetu od izuzetnog je značaja. Međutim, podaci u praksi pokazuju da je često njihova uloga limitirana. Naime, podaci određenih istraživanja pokazala su da 15% anketiranih roditelja ne koristi računar, niti internet. Skoro svi roditelji smatraju da škola treba da upozna roditelje sa stepenom prisustva digitalnog nasilja i merama zaštite, ali dve trećine shvata da je škola nemoćna ukoliko i sami nešto ne preduzmu.
- ✚ Proaktivan pristup škola u toku projekta odražava podržavajući stav aktivizmu mladih u ispoljavanju pozitivnih modela ponašanja – skretanje od ulaska u rizična ponašanja.
- ✚ Značajan doprinos projekta predstavlja aktivna participacija, prepoznate humanističke vrednosti aktivnog građanstva za ličnu, dobrobit generacija mladih i budućnost zajednica sa obe strane granice;
- ✚ Nastavljanje praćenja nasilja i itvaranje teme na časovima razrednih nastavnika, đачkih parlamenata... ao redovna aktivnost.
- ✚ Potreba sprovođenja preventivnih akcija, blagovremeno informisanje i upoznavanje mladih i roditelja sa rizicima zloupotrebe korišćenja društvenih mreža i izgrađivanje veština pozitivnih odgovora na izazove.
- ✚ Sveobuhvatnost pristupa (rad sa učenicima, roditeljima, nastavnicima) i favorizovaje funkcionalnog korišćenja intenera.
- ✚ Formirati obučene vršnjačke timove prevencije koji će u kontinuitetu informisti o rizicima i usmeravati na funkcionalno korišćenje društvenih mreža nove generacije mladih.
- ✚ Edukovati nastavnike za različite forme rizičnih oblika ponašanja, favorizovanjem protektivnih faktora u vezi zloupotrebe interneta, sa osnovnim ciljem jačanja zdravih mehanizama odbrane.
- ✚ Raditi u kontinuitetu na ranoj detekciji rizičnih ponašanja i adekvatnom pristupu i odgovoru.
- ✚ Razviti u zajednici altrenativne programe za zdravo i konstruktivno trošenje slobodnog vremena mladih po principu participativnosti.

ZAŠTITA OD DIGITALNOG NASILJA

Digitalno nasilje predstavlja nasilje putem interneta. javlja se najviše na društvenim mrežama. Žrtva može biti izložena nasilju tlo kada: bilo gde, pa čak i 24 h. Nasilnik može biti bilo ko i može biti anonimni.

Može biti: drug iz škole, oceljenja, naselja, najbolja drugarica/drug, komšija, neko od rodbine, profesor, prodavac koji vas svakodnevno uslužuje ili neko na koga nikada ne bi posumnjali.

OBELICI DIGITALNOG NASILJA:

- Vredanje na četu
- Objavlivanje vaših fotografija koje niste odobrili
- Lažno predstavljanje
- Ismejavanje vaše fotografije koju ste postavili
- Nasilje u igricama
- Gružno vredanje na društvenim mrežama
- Seksualno uznemiravanje

KAKO SE ZAŠTITITI OD DIGITALNOG NASILJA:

Nemojte nepoznati n osobama davati svoje lične podatke ili podatke svoje porodice i prijatelja jer ih može zloupotrebiti!

Nikada nemojte sami ići na sastanak sa osobom koju ste upoznao preko interneta!

Nemojte pristajati na zahteve vaših prijatelja da im šaljete vaše slike koje ne bi voleli da izađu u javnost! Ne poveravajte tajne anonimnim prijateljima na društvenim mrežama niti bilo šta drugo što ne biste voleli da svi znaju!

NEKE OD POSLEDICA:

- Trauma
- Popuštanje u školi
- Opsednutost društvenim mrežama
- Psihički poremećaji
- Samoubistvo
- Odbacivanje društva

ŽRTVE DIGITALNOG NASILJA VRLO ČESTO NE ZNAJU DA SU ŽRTVE!

ZATO, PAZITE SE, MOŽDA STE I VI ŽRTVA DIGITALNOG NASILJA, A DA TOGA NISTE NI SVESNI!

AKO STE ŽRTVA DIGITALNOG NASILJA MOŽETE SE OBRATITI:

- Nastavniku u školi
- Psihologu/pedagogu škole
- Policijskoj upravi
- Jedinici za visoko tehnološki kriminal

Za dodatne informacije posetite naš sajt:
www.digitalnonasilje.wordpress.com

ZA BEZBEDAN INTERNET:

**NE SURFUJ NESVESNO!
PONAŠAJ SE BEZBEDNO!**

**POSVETI SE SVE TU
A NE NASILJU NA NE TU**

U okviru projekta „Zaštita od digitalnog nasilja“ realizuju volonteri u Boru

POSVETI SE SVE A NE NASILJU NA NE TU

U okviru projekta "Zaštita od digitalnog nasilja" realizuju u Boru:
VOLONTERI

